

Kauhujen kesäleiri

Åke Edwardsson: *Samuraillesä*
Suomentanut Sirpa Meripaasi
Pultti 2006.

Voisi kuvitella, että yleensä lapset haaveilevat kesästä, ja etenkin kesälomasta. Toisin on Tommyn laita, jonka kertojaminän varaan Åke Edwardssonin *Samuraillesä* rakentuu. Tommy, oikealta nimeltään Kenny, viettää ties monettako kesäänsä siirtolassa 40 muun lapsen ja nuoren kanssa. Siirtolaa hallitsevat Tädit ja siirtolan johtajatar Eukko. Kaiken taustalla häämöttää Eukon pojan Christianin painajaismainen hahmo.

Tarina on kuvaus Kennyn viimeisestä kesästä siirtolassa. Kertomuksesta on vaikea saada selvää mikä siirtola loppujen lopuksi on – kesäleiri vaiko jonkinlainen sosiaalitapausten "rankaisulaitos". Lapsen silmien kautta kuvattuna paikka vaikuttaa vankilalta, johon lapset ja nuoret on suljettu pois yhteiskunnan silmistä. Useimmilla ei ole kotia tai paikkaa, johon kesän jälkeen palata. Ikään kuin siinä ei olisi jo tarpeeksi, mutta rivien väleistä käy selkeästi ilmi, että tarinan tapahtumiin kietoutuu myös lasten pahoinpitely ja hyväksikäyttö, tosin sillä tavalla, että nuorempi lukija ei sitä välttämättä tajua. Kennykin alkaa ymmärtää asian vasta sitten, kun tutustuu Kirsteniin, joka lopulta karkaa siirtolasta. Kirstenin pako päättää kesän lopullisesti, ja lukija huokaisee helpotuksesta, kun siirtola ukkosmyrskyn seurauksena palaa maan tasalle.

Ahdistus siivittää Edwardssonin tekstiä, mutta kyllä tätä silti kelpaa lukea. Itseasiassa kirjaa ei malta laskea käsistään, ihan vain jo senkään takia, että sitä lukiessa syntyy kutkuttava tunne siitä, että pahan täytyy saada palkkansa. Kenny, nuori samurai, puskee menemään elämän vastatulessa yrittäen toimia taistelijan lailla. Pojalla ei ehkä ole miekkaa, mutta sisua ja asennetta sitäkin enemmän, ja rohkeutta seurata polkua jonka hän oikeaksi tuntee. Ja niinhän siinä käy, että lopulta paha saa palkkansa: myrskyn jälkeen Eukko istuu surkeana siirtolan pihalla katsoen palavaa rakennusta ja kuunnellen kauhistuneena lähestyvän virkavallan sireenien ääntä. Lapset ja nuoret ovat turvassa palavasta rakennuksesta, kiitos Kennyn ja hänen ystäviensä.

Maria Loikkanen